

Cauza C-473/19**Rezumatul cererii de decizie preliminară întocmit în temeiul articolului 98 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Curții de Justiție****Data depunerii:**

18 iunie 2019

Instanța de trimitere:

Vänersborgs tingsrätt, mark- och miljödomstolen (Suedia)

Data deciziei de trimitere:

12 iunie 2019

Reclamantă:

Föreningen Skydda Skogen

Pârâte:

Länsstyrelsen i Västra Götalands län

B.A.B.

Litigiul principal

O cale de atac introdusă de o organizație nonprofit împotriva deciziei Länsstyrelsen (Consiliul administrativ regional) de a nu lua nicio măsură de aplicare a legii în legătură cu o notificare de exploatare forestieră într-o zonă forestieră în care se află habitatele unei serii de specii de animale protejate în temeiul Directivei 92/43/CEE și al Directivei 2009/147/CE.

Contextul de fapt și de drept al trimiterii preliminare

Cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE cu privire la interpretarea articolului 12 din Directiva 93/43 și a articolului 5 din Directiva 2009/147.

Cererea de decizie preliminară

1. Articolul 5 din Directiva 2009/147/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 30 noiembrie 2009 privind conservarea păsărilor sălbatice trebuie interpretat în sensul că se opune unei practici naționale potrivit căreia interdicția vizează numai speciile enumerate în anexa 1 la Directiva 2009/147 sau care prezintă un anumit nivel de risc sau care înregistrează o scădere pe termen lung a populației?
2. Noțiunile „omorâre/perturbare/distrugere deliberată” prevăzute la articolul 5 literele (a)-(d) din Directiva 2009/147 și la articolul 12 literele (a)-(c) din Directiva 92/43/CEE a Consiliului din 21 mai 1992 privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică trebuie interpretate în sensul că se opun unei practici naționale potrivit căreia, în cazul în care, în mod evident, măsurile nu vizează omorârea sau perturbarea speciilor (de exemplu, măsurile din domeniul forestier sau al amenajării teritoriului), pentru aplicarea interdicțiilor trebuie să existe un risc de efecte negative asupra stadiului de conservare a speciilor cauzat de măsurile în cauză?

Prima și a doua întrebare preliminară sunt adresate, printre altele, având în vedere:

- faptul că articolul 5 din Directiva 2009/147 se referă la conservarea tuturor speciilor de păsări menționate la articolul 1 alineatul (1), precum și modul în care articolul 1 litera (m) din Directiva 92/43 definește „specimenele”;
 - faptul că problema stadiului de conservare a speciilor este considerată a fi relevantă în principal în contextul derogării prevăzute la articolul 16 din Directiva 92/43 (pentru aplicarea derogării trebuie să nu existe o alternativă satisfăcătoare la aceasta, iar derogarea nu trebuie să afecteze negativ menținerea populațiilor din speciile respective la un stadiu corespunzător de conservare în aria lor de extindere naturală) sau la articolul 9 din Directiva 2009/147 (derogarea nu poate fi incompatibilă cu directiva menționată, care, la articolul 2, impune statelor membre să ia măsurile necesare pentru a menține populația speciilor menționate la articolul 1 la un nivel care să îndeplinească condițiile ecologice, științifice și culturale).
3. Dacă răspunsul la oricare punct al celei de a doua întrebări este că trebuie evaluate daunele provocate la un alt nivel decât nivelul individual pentru ca interdicția să se aplice, evaluarea trebuie să fie efectuată, în consecință, pe baza unuia dintre următoarele bareme sau la oricare din aceste niveluri:
 - a. o anumită parte a populației limitată din punct de vedere geografic, astfel cum este definită la litera (a), de exemplu în limitele regiunii, ale statului membru sau ale Uniunii Europene;

- b. populația locală în cauză (izolată biologic de alte populații de specii);
 - c. metapopulația¹ în cauză;
 - d. întreaga populație a speciilor în cadrul secțiunii regionale biogeografice relevante a ariei de extindere a speciilor?
4. Expresia „deteriorarea sau distrugerea” în ceea ce privește aria de reproducere a animalelor prevăzută la articolul 12 litera (d) din Directiva 92/43 trebuie interpretată în sensul că exclude o practică națională care are ca efect faptul că, în pofida măsurilor de precauție, se pierde funcționalitatea ecologică permanentă (FEP) a habitatului speciilor în cauză, prin modificare, distrugere sau degradare, în mod direct sau indirect, în mod individual sau cumulativ, astfel încât interdicția este aplicată numai în cazul în care stadiul de conservare a speciilor în cauză riscă să se deterioreze la unul dintre nivelurile menționate la a treia întrebare?
5. În cazul în care răspunsul la a patra întrebare este negativ, cu alte cuvinte, în cazul în care daunele la un alt nivel decât cel care conduce la evaluarea habitatului în fiecare zonă pentru ca interdicția să fie aplicată, evaluarea urmează să fie efectuată, prin urmare, pe baza unuia dintre următoarele bareme sau la oricare din aceste niveluri:
- a. o anumită parte a populației limitată din punct de vedere geografic, astfel cum este definită la litera (a), de exemplu în limitele regiunii, ale statului membru sau ale Uniunii Europene;
 - b. populația locală în cauză (izolată biologic de alte populații de specii);
 - c. metapopulația în cauză;
 - d. întreaga populație a speciilor în cadrul secțiunii regionale biogeografice relevante a ariei de extindere a speciilor?

¹ „Metapopulație” înseamnă mai multe subpopulații cu un nivel scăzut de contact în care anumite subpopulații dispar, altele se dezvoltă în timp, iar siturile de subpopulații dispărute pot fi recolonizate cu subpopulații adiacente.

Cea de a doua și cea de a patra întrebare adresate de mark- och miljödombstolen (Tribunalul pentru Litigii Imobiliare și de Mediu, Suedia) includ aspectul dacă protecția strictă instituită de directive încetează să mai fie aplicabilă speciilor pentru care obiectivul directivei (stadiul corespunzător de conservare) a fost atins.

Dispozițiile dreptului Uniunii și jurisprudența Curții de Justiție invocate

Articolul 12 din Directiva 92/443/CEE a Consiliului din 21 mai 1992 privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică, precum și anexele 2, 4 și 5 la această directivă

Articolul 5 din Directiva 2009/147/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 30 noiembrie 2009 privind conservarea păsărilor sălbatice, precum și anexele 1-3 la această directivă

Comisia Europeană, Guidance document on the strict protection of animal species of Community interest under Directive 92/43 (final version, February 2007) [Orientările privind protecția riguroasă a speciilor de animale de interes comunitar prevăzute prin Directiva 92/43 (versiunea finală, februarie 2007)]

Hotărârea din 30 ianuarie 2002, Comisia/Grecia, C-103/00, EU:C:2002:60

Hotărârea din 10 ianuarie 2006, Comisia/Germania, C-98/03, EU:C:2006:3

Hotărârea din 18 mai 2006, Comisia/Spania, C-221/04, EU:C:2006:329

Hotărârea din 14 iunie 2007, Comisia/Finlanda, C-342/05, EU:C:2007:341

Hotărârea din 9 iunie 2011, Comisia/Franța, C-383/09, EU:C:2011:369

Hotărârea din 10 noiembrie 2016, Comisia/Grecia, C-504/14, EU:C:2016:847

Hotărârea din 17 aprilie 2018, Comisia/Polonia, C-441/17, EU:C:2018:255, punctul 237

Concluziile prezentate în cauza C-6/04, Comisia/Regatul Unit, EU:C:2005:372

Concluziile prezentate în cauza C-221/04, Comisia/Spania, EU:C:2005:777

Dispoziții de drept intern și jurisprudența instanțelor naționale invocate

Legea (1979:429) privind codul silvic

Capitolul 8 articolul 1 din Codul mediului (1998: 809)

Articolul 4 la Ordonanța privind protecția speciilor (2007:845) și anexa 1 la această ordonanță

Regulamentul și orientările generale ale Agenției Forestiere (SKFS 2011:7), astfel cum au fost elaborate în conformitate cu SKSFS 2013:2

„Manualul de aplicare a Ordonanței privind protecția speciilor” al Agenției de Protecție a Mediului, 2009:2, prima ediție, aprilie 2009

Hotărârea mark- och Miljööverdomstolen (Curtea de Apel pentru Litigii Imobiliare și de Mediu) pronunțată în cauza M 1713-13

Hotărârea pronunțată de mark- och Miljööverdomstolen (Curtea de Apel pentru Litigii Imobiliare și de Mediu) în cauza M 11317-14

Hotărârea pronunțată de mark- och Miljööverdomstolen (Curtea de Apel pentru Litigii Imobiliare și de Mediu) în cauza M 10104-17

Prezentare succintă a situației de fapt și a procedurii principale

- 1 Cauza se referă la o notificare de exploatare forestieră adresată Skogsstyrelsen (Agenția forestieră suedeză) în ceea ce privește o suprafață forestieră din comuna Härryda. Notificarea se referă la tăierea finală, ceea ce înseamnă că toți copacii urmează a fi îndepărtați, cu excepția numărului limitat de copaci care ar trebui să fie păstrați în conformitate cu orientările Skogsstyrelsen.
- 2 Următoarele specii de păsări își au habitatele în zona împădurită: ciocănitoarea pestriță mică (*Dryobates minor*), cocoșul de munte (*Tetrao urogallus*), pițigoii de munte (*Poecile montanus*), aușelul cu cap galben (*Regulus regulus*) și pițigoii de brădet (*Periparus ater*). Se găsește, de asemenea, în zonă broasca de mlaștină (*Rana arvalis*). Este foarte probabil ca aceste specii să utilizeze zona pentru reproducere și, în funcție de momentul din ciclul de viață al fiecărei specii la care are loc exploatarea, aceasta să provoace uciderea sau perturbarea exemplarelor din speciile respective. Orice ouă prezente în zonă în momentul exploatării forestiere vor fi distruse.
- 3 Skogsstyrelsen (Agenția forestieră), în calitatea sa de autoritate de supraveghere, a furnizat orientări specifice privind măsurile de precauție care trebuie luate și, în măsura în care orientările au fost respectate, a considerat că exploatarea forestieră nu încalcă niciuna dintre interdicțiile prevăzute în Ordonanța privind protecția speciilor (denumită în continuare „ASF”), care constituie actul de transpunere în dreptul suedez a protecției stricte a speciilor prevăzute de Directiva 92/43 și de Directiva 2009/147. Măsurile de precauție adoptate de Skogsstyrelsen nu sunt obligatorii din punct de vedere juridic, reprezentând doar simple recomandări.
- 4 La 22 decembrie 2016, Föreningen skydda Skogen (Asociația Protejați Pădurea; denumită în continuare „Föreningen”) a solicitat Länsstyrelsen i Västra Götalands län (Consiliul administrativ regional al Västra Götaland) (care este autoritatea de supraveghere regională potrivit ASF; denumit în continuare „Länsstyrelsen”) să acționeze pe baza notificării referitoare la exploatarea forestieră și a orientărilor

specifice ale Skogsstyrelsen. Föreningen a susținut că, în pofida orientărilor furnizate de Skogsstyrelsen, exploatarea forestieră a încălcat interdicțiile stabilite în ASF.

- 5 Länstyrelsen a constatat că nu era necesară o evaluare a derogării în temeiul ASF. Aceasta înseamnă că Länstyrelsen a considerat că măsurile nu contravin interdicțiilor prevăzute de ASF, cu condiția să fi fost luate măsurile de precauție menționate în orientările specifice.
- 6 Föreningen a formulat apel la instanța de trimitere împotriva deciziei Länstyrelsen de a nu lua nicio măsură pentru aplicarea legii. Föreningen susține, în principal, că instanța de trimitere ar trebui să revoce decizia Länstyrelsen și să dispună că măsurile de exploatare forestieră planificate nu sunt permise deoarece contravin interdicțiilor prevăzute de ASF.

Principalele argumente invocate de părți

Föreningen

- 7 Un aspect important este dacă măsurile de exploatare forestieră planificate, inclusiv activitățile planificate de reîmpădurire și de plantare, chiar și cu măsurile de precauție recomandate de Skogsstyrelsen, pot fi aplicate fără a exista o derogare din partea ASF. Măsurile de precauție menționate trebuie să fie suficiente pentru menținerea funcționalității ecologice permanente a tuturor habitatelor speciilor protejate și nu trebuie să conducă la deteriorarea acestei funcționalități. Acest aspect este deosebit de important pentru speciile prezente în zonă care nu se află într-un stadiu corespunzător de conservare la nivel național/local, cum ar fi ciocănitoarea pestriță mică, ghionoia verde, cocoșul de munte, cocoșul de mesteacăn, viesparul, uliul porumbar, aușelul cu cap galben și pițigoii de munte. În scopul acestei evaluări, fiecare specie trebuie evaluată și examinată separat.
- 8 Evaluarea necesității unei derogări (și anume, dacă măsurile intră sub incidența interdicției) trebuie să vizeze impactul asupra stadiului corespunzător de conservare a populației locale și regionale, precum și daunele produse funcționalității ecologice permanente a habitatului sau deteriorarea acestei funcționalități. Nu este permisă nici o deteriorare progresivă, care se aplică, de asemenea, funcționalității ecologice permanente a unei zone. Aceasta înseamnă că este necesar, de asemenea, să se țină seama de practicile de utilizare a terenurilor în curs în zona respectivă, cum ar fi plantațiile forestiere și gestionarea arboreturilor în creștere. De exemplu, dacă utilizarea actuală a terenului, cum ar fi măsurile de exploatare forestieră, provoacă daune evidente habitatelor unei specii protejate și determină o reducere a populației din zonă, statul membru este obligat să o împiedice. Această apreciere impune de asemenea luarea în considerare a efectelor cumulative și aplicarea principiului precauției. Zona trebuie să mențină în continuare funcționalitatea ecologică permanentă a tuturor speciilor protejate. În plus, orientările Skogvervårdsstyrelsen nu impun nicio interdicție de punere în

aplicare a măsurilor de exploatare forestieră în perioada de reproducere a păsărilor, în pofida faptului că, în mod evident, articolul 4 din ASF nu permite acest lucru.

- 9 În cazul în care suprafața împădurită este supusă tăierilor în conformitate cu orientările Skogsstyrelsen, habitatul forestier dispare și habitatele speciilor protejate în prezent vor dispărea parțial la rândul lor. Dispar vegetația arboricolă și diversitatea suprafețelor împădurite, luminișurile și bogatul subarboret al tufișurilor de afin. De asemenea, prezența importantă a speciilor de foioase ar dispărea, iar bogata producție continuă de arbori muribunzi și de lemn mort din zonă ar înceta. Cumulativ, aceasta ar avea efecte negative grave asupra speciilor precum ciocănitoarea pestriță mică, ciocănitoarea neagră, ghionoaia verde, cocoșul de munte, cocoșul de mesteacăn, viesparul, uliul porumbar, alunarul, pițigoii de munte, aușelul cu cap galben, pițigoii de brădet și broasca de mlaștină.

Länsstyrelsen

- 10 Pe baza a ceea ce pare a fi general acceptat, în cazul păsărilor sălbatice, fac obiectul interdicțiilor prevăzute de ASF numai speciile care sunt desemnate de codurile B din anexa 1 la ASF și, prin urmare, prezintă un interes atât de mare pentru Uniune încât trebuie să se stabilească zone speciale de protecție și de conservare, speciile incluse pe lista roșie și speciile a căror populație a scăzut cu peste 50 % în ultimii 30 ani (sau pe parcursul a trei generații), potrivit recensământului efectuat în Suedia în ceea ce privește păsările de reproducție.
- 11 Dacă scopul măsurii este evident altul decât acela de a ucide sau de a perturba speciile, de exemplu prin aplicarea unor măsuri de exploatare forestieră, este rezonabilă condiționarea aplicării interdicțiilor de existența unui risc de impact negativ asupra stadiului de conservare a speciilor [a se vedea, printre altele, hotărârea pronunțată de mark- och miljööverdomstolen (Curtea de Apel pentru Litigii Imobiliare și de Mediu) în cauza M 11317-14].
- 12 În ceea ce privește interdicția de a provoca deteriorarea sau distrugerea ariilor de reproducere sau de odihnă ale speciilor de faună, nu există nicio cerință ca deteriorarea sau distrugerea să se facă în mod intenționat. Interdicția se aplică numai în cazul în care stadiul de conservare a speciilor respective prezintă risc de deteriorare. În susținerea acestei interpretări poate fi invocată, printre altele, hotărârea pronunțată de mark- och miljööverdomstolen (Curtea de Apel pentru Litigii Imobiliare și de Mediu) în cauza M 11317-14, în care, potrivit Länsstyrelsen, această instanță acordă o mare importanță faptului că impactul a afectat o zonă importantă pentru specii (denumită în continuare „zona principală”). O cerere care nu ia în considerare riscul de impact asupra stadiului de conservare ar depăși în multe cazuri ceea ce este necesar pentru atingerea obiectivului de protecție a speciilor. Contextul este reprezentat de condițiile stricte de acordare a derogărilor (a se vedea, printre altele, hotărârea pronunțată de mark- och miljööverdomstolen în cauza M 1713-13 și A cincea notă orientativă a

Comisiei), ceea ce înseamnă că măsurile de aplicare a interdicțiilor nu pot fi, în principiu, puse în aplicare. De exemplu, s-a clarificat, de asemenea, în Hotărârea din 10 ianuarie, Comisia/Germania, C-98/03, că silvicultura nu constituie un motiv special pentru derogare.

- 13 Înainte ca evaluarea necesară a impactului unei măsuri asupra stadiului de conservare a speciilor să devină relevantă într-un anumit caz, este necesar mai întâi să se constate că măsura în cauză are un impact real asupra ariilor de reproducere și/sau de odihnă ale speciilor în modul prevăzut la articolul 4 alineatul (4) din ASF.
- 14 Noțiunea „deteriorare” nu este definită în Directiva 92/43, însă, în conformitate cu orientările furnizate de Comisie, deteriorarea/producerea de daune este definită ca o deteriorare fizică a unei arii de reproducere sau de odihnă. Naturvårdsverket (Agenția suedeză de protecție a mediului) menționează în Manualul de aplicare a Ordonanței privind protecția speciilor că „se poate întâmpla ca o deteriorare să nu conducă imediat la pierderea unei arii de reproducere sau de odihnă, însă are drept consecință deteriorarea progresivă a calității funcționării ariei”.
- 15 Pentru ca deteriorarea progresivă sau daunele produse habitatului unei specii să intre sub incidența interdicției prevăzute la articolul 4 alineatul (4) din ASF, deteriorarea trebuie să fie de asemenea natură încât habitatul să nu se poate reface în mod natural, respectiv o deteriorare a cărei efecte negative să fie ireversibile, habitatul pierzându-și în cele din urmă, în mod evident, funcționalitatea ecologică permanentă pentru speciile în cauză, chiar dacă acest lucru intervine treptat. Exploatarea forestieră poate conduce adesea la o oarecare deteriorare a habitatelor speciilor, însă nu întotdeauna deteriorarea este interzisă în mod automat. Nu este posibil ca utilizarea resurselor forestiere ca atare să fie considerată o deteriorare progresivă, în măsura în care este vizat sectorul forestier în general. În cazul în care un număr mai mare de notificări de exploatare forestieră într-o zonă limitată ar conduce, cumulat, la o pierdere a funcționalității ecologice permanente a habitatului unei specii, autoritățile pot interveni, chiar dacă exploatarea forestieră în sine nu ar avea acest efect. Cu toate acestea, o astfel de evaluare cumulativă se poate baza doar pe ce poate fi efectiv preconizat, de exemplu pe notificările de exploatare forestieră primite.
- 16 La evaluarea impactului unei activități asupra unei specii, există motive să se analizeze impactul activității nu numai în regiunea biogeografică relevantă, ci și la nivel local. Modalitatea de delimitare trebuie să fie adecvată pentru specia în cauză. În cazul în care specia în discuție este larg răspândită și nu este vulnerabilă la pierderile de habitate individuale (nu este pretențioasă în ceea ce privește cerințele de habitat), specia ar trebui să fie mai rezistentă în fața pierderii funcționalității ecologice permanente, cel puțin în cazul anumitor habitate mai puțin semnificative. În schimb, speciile mai rare cu cerințe mai stricte în ceea ce privește habitatele lor și, în special, dacă habitatele sunt mai puțin frecvente, ar trebui să fie mai sensibile (cu alte cuvinte, cu un risc mai mare de agravare a stadiului lor de conservare) la pierderea funcționalității ecologice permanente a

unei game mai largi de habitate. Ar trebui să se înțeleagă că același lucru se aplică speciilor care, din cauza biologiei lor reproductive, sunt de asemenea sensibile la ratarea anumitor perioade de reproducere sau la pierderile individuale, cum ar fi, de exemplu, cazul multor păsări de pradă.

- 17 În concluzie, interdicția prevăzută la articolul 4 alineatul (4) din ASF se aplică atunci când se pierde funcționalitatea ecologică permanentă a habitatului speciilor în cauză, fie prin provocarea de daune, fie prin distrugere ori deteriorare, direct sau indirect, în mod individual sau cumulativ, concomitent, dat fiind că există un risc de efecte negative asupra stadiului de conservare a speciilor.

Prezentare succintă a motivării trimiterii preliminare

- 18 Articolul 4 alineatul (1) și articolul 2 litera (p) din ASF transpun interdicțiile prevăzute la articolul 12 din Directiva 92/43 și la articolul 5 din Directiva 2009/147. Potrivit articolului 14 din ASF, Länsstyrelsen poate acorda, în cazuri individuale, o derogare de la interdicțiile prevăzute la articolul 4. În speță, Länsstyrelsen a constatat că exploatarea forestieră în cauză nu necesită o derogare, ceea ce înseamnă că Länsstyrelsen consideră că interdicțiile prevăzute la articolul 4 din ASF nu se aplică. În această privință, Länsstyrelsen a invocat în susținerea poziției sale decizii ale mark- och miljööverdomstolen (Curtea de Apel pentru Litigii Imobiliare și de Mediu).
- 19 În hotărârea pronunțată în cauza M 11317-14, mark- och miljööverdomstolen (Curtea de Apel pentru Litigii Imobiliare și de Mediu) a considerat că este rezonabilă condiționarea aplicării interdicțiilor prevăzute la articolul 4 alineatele (1) și (2) din ASF de existența unui risc de afectare a stadiului de conservare a speciilor protejate din zonă, atunci când este clar că scopul activității nu este acela de a ucide sau de a perturba speciile de animale. Mark- och miljööverdomstolen consideră că impactul activității asupra stadiului de conservare a speciilor în cauză trebuie evaluat nu numai în cadrul regiunii biogeografice relevante, ci și la nivel local. Delimitarea acestei aprecieri trebuie să fie efectuată, în opinia mark- och miljööverdomstolen, luând în considerare speciile în cauză. În cauza aflată pe rolul mark- och miljööverdomstolen, activitatea în discuție ar conduce la distrugerea unor arii de reproducere a exemplarelor din speciile strict protejate în temeiul Directivei 92/43. Mark- och miljööverdomstolen a autorizat această activitate, sub rezerva luării unor măsuri de protecție sub forma creării unor arii pentru reproducerea speciilor respective în zona populației acestor specii în partea de nord a insulei Gotland. Mark- och miljööverdomstolen a constatat că măsurile de protecție aveau semnificația că interdicțiile prevăzute la articolul 4 din ASF nu se aplică.
- 20 Principala întrebare a instanței de trimitere este dacă protecția strictă care decurge din Directiva 92/43 încetează să se aplice în privința speciilor pentru care obiectivul privind stadiul corespunzător de conservare a fost atins.

- 21 Având în vedere cele de mai sus și ținând seama de situația de fapt din speță, instanța de trimitere a adresat o serie de întrebări privind compatibilitatea cu dreptul Uniunii a practicii naționale în ceea ce privește evaluarea obiectivului măsurilor și a impactului acestora asupra stadiului de conservare a speciilor protejate.
- 22 Instanța de trimitere solicită să se stabilească, în primul rând, dacă este compatibil cu Directiva 2009/147 să se impună, în conformitate cu jurisprudența națională, ca o specie să fie inclusă în anexa 1 la această directivă pentru a intra sub incidența interdicțiilor prevăzute la articolul 5 din directiva respectivă sau ca speciile în cauză să fie amenințate la orice nivel sau să înregistreze o scădere pe termen lung a populației pentru a face obiectul acestor interdicții.
- 23 În al doilea rând, instanța de trimitere solicită să se stabilească dacă este compatibilă cu articolul 12 din Directiva 92/43 și cu articolul 5 din Directiva 2009/147 includerea, în practica națională, a cerinței existenței unui risc de efecte negative asupra stadiului de conservare a speciilor pentru ca o măsură, al cărei scop nu este în mod cert acela de a ucide sau de a perturba exemplare ale unor specii protejate sau de a distruge ouăle speciilor respective, să fie contrară interdicțiilor prevăzute la articolul 4 din ASF.
- 24 În al treilea rând, instanța de trimitere solicită să se stabilească dacă este compatibilă cu articolul 12 litera (d) din Directiva 92/43 condiționarea prin practica națională a aplicării interdicției prevăzute la articolul 4 din ASF de existența unui risc de agravare a stadiului de conservare a unei specii protejate atunci când se pierde funcționalitatea ecologică permanentă a habitatului speciilor în cauză într-o singură zonă, în pofida luării de măsuri de precauție. Această pierdere a funcționalității ecologice permanente poate fi cauzată de producerea de daune, de distrugerii sau deteriorări, care pot fi directe sau indirecte și pot avea mod individual sau cumulativ.
- 25 În sfârșit, instanța de trimitere are îndoieli în ceea ce privește nivelul la care trebuie realizată evaluarea impactului, în cazul în care aceasta nu poate fi realizată la nivel individual.